

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ФІНАНСОВЕ ШАХРАЙСТВО І ФІШИНГ

спеціальність	не обмежено	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	не обмежено	факультет	ННІ Кіберпорт
освітній рівень	бакалавр	кафедра	Фінансів, банківської справи та страхування

ВИКЛАДАЧ

Жилякова Олена Валеріївна

Вища освіта – спеціальність «Фінанси і кредит»
Науковий ступень - кандидат економічних наук 08.00.04 Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)
Вчене звання - доцент кафедри фінансів та обліку
Досвід роботи – більше 22 років
Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор більше 5 тематичних публікацій;
- учасник наукових і методичних конференцій;
- незалежне професійне консультування з управління фінансами.

телефон	0506687083	електронна пошта	ovz1913@gmail.com	дистанційна підтримка	Moodle

До викладання дисципліни долучені: кандидат економічних наук, доцент Ставерська Тетяна Олександрівна

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування компетентностей з забезпечення особистої фінансової безпеки та протидії фінансовому шахрайству.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	• розуміння економічного, правового та психологічного підґрунтя фінансового шахрайства та фішингу, його причин та наслідків / практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання • формування системи знань щодо класифікації сучасних видів фінансового шахрайства, вмінь та навичок їх ідентифікації / практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання • вміння ефективно використовувати методи та інструменти протидії фінансовому шахрайству / практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання • вміння застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення, володіти інформаційними технологіями у сфері фінансів у безпечний для власних фінансів спосіб / практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання • здатність захищати особисті фінанси від шахрайських дій та інших ризиків / практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування на освітню компоненту	вільне зарахування

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. ТЕОРЕТИЧНА КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ТА ЕКОНОМІЧНЕ ПІДГРУНТЯ ФІНАНСОВОГО ШАХРАЙСТВА

Лекція 1.	Сутність, економічне, правове, психологічне підґрунтя та відповідальність за фінансове шахрайство.	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Аналіз статистики фінансового шахрайства	Самостійна робота	Есе «Причини та наслідки фінансового шахрайства»
Лекція 2.	Фінансове шахрайство: його види стосовно фізичних осіб	ПЗ 2	Формування системи ознак фінансового шахрайства		Вплив фінансової грамотності на забезпечення особистої фінансової безпеки
		ПЗ 3	Практика використання претекстинга та соціальної інженерії		

Модуль 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСОБИСТОЇ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ

Лекція 3.	Фінансове шахрайство у цифровому світі. Ідентифікація фішингу.	ПЗ 4	Методи розпізнавання фішингових ресурсів	Самостійна робота	Правила цифрової та медійної безпеки
		ПЗ 5	Практика протидії впливу соціальної інженерії		Використання платіжних терміналів, безконтактних та мобільних платежів, QR-платежів, електронних та цифрових гаманців, операції з крипто валютами, правила використання електронних грошей
		ПЗ 6	Методи збору персональної інформації		Стандарт обслуговування клієнтів на інтерактивних платформах
Лекція 4.	Фінансові піраміди як різновид фінансового шахрайства	ПЗ 7	Розрахунок класичної фінансової піраміди	Самостійна робота	Фінансові піраміди: історичний екскурс
Лекція 5.	Методи та Інструменти протидії фінансовому шахрайству щодо фізичних осіб	ПЗ 9	Методи убезпечення від фінансового шахрайства		Ревю фінансових загроз та можливостей у цифровому світі
Лекція 6.	Загрози та напрями забезпечення особистої фінансової безпеки	ПЗ 9	SWOT–аналіз загроз особистій фінансовій безпеці		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	1. Особисті фінанси. URL : https://www.econgram.com.ua/osobysti-finansy/ 2. Фінансова грамотність. Фінанси. Що? Чому? Як? : навч. посібник / авт. кол. К., 2019. 272 с. 3. Бурячок В.Л., Толубко В.Б., Хорошко В.О., Толюпа С.В. (2015). Інформаційна кібербезпека: соціотехнічний аспект. Київ: Державний університет телекомунікацій. ISBN 978-966-2970-86-9. 4. Ясинська Н.А. Управління особистими фінансами : навч. посібник. Л. : Видавництво Львівської політехніки, 2015. 356 с.	Методичне забезпечення	1. https://www.mof.gov.ua/uk 2. https://bank.gov.ua 3. https://game.ema.com.ua/play/5f440c9f946b42f70a07973f 4. https://cyberpolice.gov.ua/

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.